

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

W 10-tą ROCZNICĘ KORONACJI OJCA ŚW. PIUSA XI

Dnia 12 lutego minęła dziesiąta rocznica Koronacji Ojca św. Piusa XI. Djeceja Częstochowska dziś tę rocznicę obcho-
dzi.

Jeżeli w zwyczajnym życiu ludzkim dziesięć lat ma swoje znaczenie, to dzie-
sięć lat papieństwa Piusa XI mają już swo-
ją historję płodną w zdarzenia pierwszo-
rzednego znaczenia dla Kościoła i dla ludz-
kości, mają już swoją bogatą literaturę.

Choć znaczenie papieństwa nie leży
w uczoności poszczególnych papieży, ani
w ich osobistej aktywności, cnotcie i święto-
ści, gdyż papieństwo spełnia zawsze to, do
czego je przeznaczył Chrystus „na tej
opoce zbuduje Kościół mój”, to jednak
nikt nie zaprzeczy, iż Pius XI swoją indy-
widualnością nadał specjalny blask pa-
pieństwu w dobie naszej. Historia Kościoła
poucza nas, iż Opatrzność Boska, opiekę
jąca się Kościołem, a przez Kościół ludz-
kością, wzbudzała wybitnych ludzi w Ko-
ściele w ciężkich i przełomowych czasach
dla świata. Ostatni papież czasów nasz-
szych, jak Pius IX, Leon XIII, Pius X, Be-
nedykt XV i Pius XI potwierdzają tę
prawdę.

Gdybyśmy chcieli choć pobieżnie zobra-
zować działalność Piusa XI, jaką podjął
i rozwijał we wszystkich dziedzinach i kie-
runkach życia ludzkiego, kościelnego, spo-
łecznego, międzynarodowego w ciągu 10
lat swojego pontyfikatu, musielibyśmy
długo wyliczać jego dzieła i zasługi. Rza-
dy Kościołem dla papieża Piusa XI przy-
padły na czasy niezmiernie ciężkie, czasy
ście wulkaniczne. Okropność wojny świa-
towej pozostawiła w duszach ludzkich ra-
ny niezablężnione, niezagojone. Pozosta-
ły serca chore, umysły rozgione, namię-
gkości rozpuszczone, podstawy dotych-
czasowego ustroju społecznego i gospodar-
czego zachwiane, a nowe jeszcze nieusta-
lone, dezorientacje polityczną i ekono-
miczną państw, okrutne, jakich historia
nie notuje, przesładowania religij w Bol-
szewji, Meksyku, Hiszpanji i t.d. Lecz na
tle tego dziejowego chaosu i powszechnego
zamętu jakże wspaniale zarysowały się
świetlana postać papieża Piusa XI — ta
„fides intrepida” — wiara nieustraszo-
na... Jakże stała i trwa! okazuje się ta
„opoka Piotrowa” wśród niestałości ziem-
skiej!...

Pius XI z wyzn Stolicy Apostolskiej
rzęca w zdeorientowany, rozbity i chwie-
jący się świat niemiernie idee Chry-
stusowe, krzepiące ludzką, jak rosa
ożywcza: ideje o pokoju Chrystusowym
i pojednaniu religijnym oraz harmonijnej
jedności różnic narodów i cywilizacji,
ideje o wychowaniu chrześcijańskim dzie-
ci i młodzieży i o apostołstwie ludzi świec-
kich w ramach hierarchji kościelnej ideje
uzdrowienia i odrodzenia rodzin przez
małżeństwo chrześcijańskie, ideje misyj-
ne i hierarchji z tubylców, ideje chrześ-
cijańskiej miłości i miłosierdzia, rozwiąza-
nia zagadnień społecznych na tle encykli-
ki „Rerum novarum”, i wiele, wiele inn.

Encykliki Piusa XI, to jakby reflektory,
w świetle których okazują się wyraźnie
choroby i niemoe współczesnych naro-
dów i państw, a z drugiej strony encykli-
ki to podają skuteczne lekarstwa na koje-
nie i leczenie chorób społecznych.

W odniesieniu do Polski Pius XI jest
mężem wprost Opatrznościowym. Biskup
sufragan Szałowski w swojej mowie z r.
1926 zaznacza między innymi: „Achilles
Ratti, to mąż od Boga dla Polski przezna-
czony. W dziecięcych już latach czytywał

książkę o przesładowaniu Unitów na Pod-
lasiu i z niej nauczył się kochać Polskę,
jako bojowniczkę Kościoła św., a ziemię
polską cenić, jako relikwiarz nasiąknięty

Opoką Kościoła Chrystusowego! Jest to
fakt dziejowej doniosłości dla Polski, nie
mówiąc już o zaszczycie, który przez to
spadł na nasz naród. Nigdy Polska nie

OJCIEC ŚW. PIUS XI.

którego 10-tą rocznicę koronacji obchodzimy w dniu dzisiejszym.

krwią męczenną”. A biskup Częstochow-
ski Ks. Dr. Teodor Kubina w swej książce
p. t. „W podniosłych chwilach i donio-
słych sprawach” o Piusie XI pisze: „Pier-
wszy Nuncjusz Apostolski w nowej Pol-
sce, Ojciec chrzestny Polski, biskup Pol-
ski, przyjaciel Polski, stał się papieżem,
stał się Ojcem świata chrześcijańskiego,

stała bliżej Opoki Piotrowej, nigdy nie łą-
czyły jej silniejsze i serdeczniejsze sto-
sunki ze Stolicą Apostolską, nigdy też
więcej nie była powołana do współdzia-
łania z Kościołem i papieństwem w jego
czynności wszechświatowej, jak przez ten
fakt”.

I nie tylko swoją dostojną osobą zwi-

zał się Pius XI z Narodem Polskim, ale
całą Rzeczypospolitą Polską sprzymierzył
ze Stolicą Apostolską aktem Konkordatu,
który reguluje stosunki i ustala pokojowe
współzycie pomiędzy Kościołem i Pań-
stwem. A i w Rzymie z nami się nie roz-
staje. Wciąż Polskę ma na oczach, wciąż
myślą w Polsce przebywa. Świadczą
o tem częste zapytowania o Polskę, czę-
ste pozdrowienia przesyłane jej, bądź
przez pielgrzymki polskie, bądź przez bi-
skupów polskich, którzy Go odwiedzają
w Rzymie. Słowem, przyjaźń Ojca św.
Piusa XI dla Polski stała się już aksjom-
atem.

Jeżeli mowa o Polsce i Piusie XI, to
czyż można pominąć milczeniem Jego sto-
sunek do Częstochowy? Wszak misję swo-
ją poselską w Polsce rozpoczął obecny
Papież od złożenia hołdu Królowej Koro-
ny Polskiej na Jasnej Górze. W pierwszej
encyklice swojej papieskiej wysłanej do
świata katolickiego wspomina o Jasnej
Górze i Ostrej Bramie, jako o dwóch świę-
tościach polskich. Wiedząc o tem, iż Ja-
sna Góra jest religijnym sercem Polski,
papież Pius XI eryguje i tworzy Djeceję
Częstochowską i siedzibę jej umieszcza
w Częstochowie, przy tronie Królowej
Marji. Co więcej, Ojciec św. daje Czę-
stochowie i nowej djeceji na pierwszego
arcypasterza obecnego J. E. księdza Bi-
skupa Teodora Kubinę. To jego kreacja,
jego mianowanie.

Ma też Djeceja Częstochowska i mia-
sto Częstochowa szczególniejszy tytuł i
powód do wdzięczności i dla Ojca św. Piu-
sa XI. Ma też Polska cała dziś, w roczni-
cę dziesiątą Koronacji piękną okazję do
gorących modłów na intencję Ojca św.
Ma cały świat chrześcijański sposobność
do zadokumentowania i zamanifestowania
swojej łączności ze Stolicą Apostolską.
Potężne „Te Deum laudamus” — Cie-
bie Boga chwalimy wzniesie się dziś ze
wszystkich świątyni katolickich przed tron
Boga w intencji Namiestnika Chrystuso-
wego na ziemi papieża Piusa XI.

Ks. A. Zimniak.

Papieństwo i katolicyzm

w murach św. Piotra.

Bawiący obecnie w Rzymie ks. pref.
Kasprzak nadesłał nam artykuł treści na-
stępującej:

W dniu 12 lutego r. b. upływa lat dzie-
sieć od chwili, gdy na skroniach Piusa X
spoczęła tiara, jako symbol najwyższej
władzy w Kościele i wogóle na ziemi.
Dziesięciolecie rządów Piusa XI obfituje
w wielopomne czyny, które znaczą szlaki
dziejowej misji Kościoła i potężny snop
świata rzucają w ciemnie zdeorganizowa-
nego życia nowoczesnego.

Dziesięciolecie Ojca św. porusza cały
świat katolicki, budząc wśród wszystkich
nieklamany entuzjazm, cześć i hołd dla
Namiestnika Chrystusowego. Myśl i ser-
ca kochających przenoszą się dziś do
Wiecznego Miasta, gdzie na wzgórzu wa-
tykańskim Biały Starzec, niby najwyższy
wódz, otoczony sztabem Kardynałów, wy-
daje rozkazy i dłońią sła błogosławień-
stwo urbi et orbi (miastu i światu).

Kościół katolicki ze swem rzymskim
na wyżynie watykańskiej ogniskiem jest
najdoskonalszym wcieleniem tradycji
chrześcijańskiej najzupełniejszym urze-
czywistnieniem, a grobowiec apostołski
wraz z otaczającą go świątynią najjaśniej

szem usymbolizowaniem Jej przed ocz-
yma ludzkiemi klasycznej Hellady i Romy
imperialistycznej oraz prawodawców ko-
deksu rzymskiego przez swą naturę powo-
łani byli do jak najjaśniejszego, jak naj-
bardziej wyrazistego ujęcia ukształtowa-
nia realizowania wszechświatowej idei ka-
tolicyzmu.

Bazylika watykańska potężna wymowa
dwakroć tysiącletniej kultury, prześwie-
tionej słowami wiary, głosi odwieczną dą-
żność do urzeczywistnienia w świecie ze-
wzrętnym odwiecznych marzeń o wielkiej
potężnej jedności religijno-społeczno-hu-
manitarnej.

W żadnej chyba budowli na świecie nie
ma więcej światła, wspanialszych dłuż-
szych smug świetlistych, wpadających
przez wysokie, podniebne okna i cudniej-
szej gry promieni słonecznych. Słońce krą-
ży dokoła kościoła, o każdej porze dnia z
innej strony, rzęca moc światła do jego
wnętrza, a zawsze w całej pełni i świetno-
ści swych blasków promiennych. W tym
olbrzymim pomniku, wzniesionym na sym-
bolicznej opoce grobu apostołskiego, w
odwiecznej formie bazylikowej wymowa
sztuki plastycznej łączy terażniejszość z

najdawniejszą przeszłością na całą naj-
dalszą nawet przyszłość i głosi potęgę,
wielkość i chwałę chrześcijańskiej społecz-
ności, zjednoczonej pod władzą następcy
św. Piotra. Naczelna świątynia katolicyz-
mu staje przed nami w pełnym świetle
blasków społecznych — bo tu u źródła od-
wiecznych prawd wszystko musi być ja-
sne, wyraźne jak najdokładniej uwidocz-
nione oczom wiernych.

Dwa ramiona gigantycznej kolumny
Berniniego okalające plac św. Piotra
z dwu stron — to symbol Kościoła, który
wyciąga swe ramiona na spotkanie przy-
bywającej doń ludzkości.

Majestatyczna kopuła św. Piotra, arcy-
dzieło Michała Anioła niezrównane jest,
mimo swego ogromu, w wyniosłem wznie-
sieniu w swej niezmiernie lekkości. Har-
monijnie zaakraglona kopuła watykańska
do nieba śmiało podąża, ale i nad ziemią
się rozpocziera, jakby całe życie ziemskie
skupić chciała dokoła świętego aposto-
łskiego grobowca, w którym spoczywa
Piotr — opoka, symbol niewzruszonej
trwałości kościoła, Piotr — klucznik kró-
lestwa niebieskiego.

Na grobowcu św. Piotra, zwanem kon-
fesją (jako symboliczne wyznanie wiary)
stoi ołtarz papieski pod potłocistym bal-
dachem, wspartem na czterech filarach.
Tuż niedaleko konfesji stoi starożytna bar-

PIJCIE ZNAKOMITE PIWA OKOCIMSKIE

bóstwanej stale przez chrześcijańską ideę odkupienia i łaskę zbawienia, której głosił i szafarzem na ziemi jest Kościół katolicki.

Są katolicy widzący w kościele instytucję o przemożnej i niezwykłej mocy zewnętrznej, są sceptycy co Kościół szanują jedynie jako jedną z największych potęg świata. Ci niech wzrok swój rzucą na obrzmiałe obeliski egipskie przywiezione do Rzymu za Kaliguli ze starożytnego Hielopolis i umieszczone wśród cyrku, gdzie lała się krew męczenników. W roku 1586 Papiież Syxtus V kazał go ustawić na obecnym jego miejscu.

Stój on tu w wstępie do naczelną świątyni katolicyzmu jako pomnik dwóch potęg wszechświatowych, dwóch wielkich zamarych już cywilizacji — pomnik minionej chwały, świadectwo znikomości największych nawet mocy ziemskich. Na obelisku widnieje napis: **Christus regnat, Christus vincit, Christus imperat** — Chrystus króluje, — Chrystus zwycięża, Chrystus rozkazuje — jako stwierdzenie najwyższej, nieśmiertelnej mocy ducha Chrystusowego.

Bazylika to nie tylko wyraz tego co się spełniło, ale co się pełni, a przynajmniej pełnić powinno w świecie katolickim. W swej gigantycznej strukturze jest ona wo-

Reumatycy i cierpiący na bóle nerwowe!

Nikt z cierpiących na reumatyzm, podagra i bóle nerwowe nie powinien wątpić w możliwość swego uzdrowienia, gdyż już tysiące udowodnionych uzyskało swe zdrowie przy pomocy Togału. O swych doświadczeniach poczynionych z Togałem donosi nam pan Z. Gąsioriewicz. Łódź, Piotrkowska 104, co następuje: Od dłuższego czasu cierpiam na reumatyzm. Bóle te dokuczały mi do tego stopnia, że nie byłem w stanie ani chodzić, ani spać, ani też normalnie pracować. Próbowałem wiele rozmaitych środków, lecz niestety bezskutecznie. Dopiero po zażyciu tabletek Togału, ustały zupełnie te straszliwe bóle, kładąc wręczcie kres moim cierpieniom. Dlatego też gorąco polecam Togał wszystkim cierpiącym na reumatyzm i bóle w stawach. Podobnie jak p. G. donosi nam wiele tysięcy,

którzy przyjmowali Togał przy reumatyzmie, podagrze, rwaniu w stawach, bólach nerwowych i głowach, grypie, przebieżeniu i pokrewnych niedomaganiach. Tabletki Togału bowiem nie tylko usunięły bóle, lecz w naturalny sposób usunęły pierwotne chorobyobrotowe, zbaczenia w zarodku te niedomagania. Dlatego też nawet w chronicznych wypadkach i, gdy inne środki zawiodły, osiągnięto przy pomocy Togału nadsposobione pomyślne rezultaty. Nieszkodliwe dla serca, żołądka i innych organów, Jęzeli tysiące lekarzy, w tej liczbie wielu słynnych profesorów Togału ordynuje, to przecież każdy z pełnym zaufaniem ten środek zakupi; może. Spróbujcie więc sami dziś jeszcze, lecz żądajcie tylko Togału. Niemą bowiem nie lepszego! We wszystkich aptekach.

dzo, spizowa statua księcia apotolów na marmurowym tronie z ręką do błogosławieństwa wzniesioną, z jedną stopą startą częściowo ustami całujących ją pielgrzymów.

Jak ta spizowa stopa posągu startą została przez nieprzeliczone dotknięcia ust ludzkie serca, nie mogły nie uleść tu ciąglemu oddziaływaniu życiodajnych mocy Kościoła.

Wysoko w absydzie uderza widza w blasku słonecznym przezrocze na szkle — wyobrażenie gołębic z rozportartami skrzydłami — to symbol Ducha Św., rozjaśniającego swym światłem nadprzyrodzonym religijną i moralną naukę Kościoła.

Do koła tych dwóch ognisk bazyliki, monumentalnych symbolów wiary i nauki Kościoła obrzmiałym węciem marmuru ciągną się grobowce byłych jego władców, symbolizujące nieprzerwalność w dziejach tradycji kościelnej przez Chrystusa za pośrednictwem Piotra Św. chrześcijaństwu przekazanej. Grobowce łączą się z grobowcem św. Piotra w przepasaniu i w przepięknej całość tego mauzoleum wszechświatowego, wzniesionego na watykańskim wzgórzu ponad najsacowniejsze relikwie katolicyzmu. Od tej relikwii brali i biorą papięże swe religijne poświęcenie i namaszczenie na najwyższe w Kościele kapłaństwo i pasterstwo apostołskie.

Najcenniejsze arcydzieło sztuki rzeźbiarskiej, słynna marmurowa grupa miłosierdzia t. zw. Pietà Michała Anioła znajdująca się w bazylice odwarża naczelną artykulację wiary: Syn Boży umęczony za nieprawość ludzkie. Nadziemska moc i wielkość ofary krzyżowej prawor wszelkich ofiar, jakimi wzrastała i doskonaliła się ludzkość uświeceniem wszelkich jej dążeń do wybawienia się z przemocy instynktów zwierzęcych.

Pietà to jakoby streszczenie na wieki w marmurze zasadniczy rys odwiecznej tragedii ludzkiego życia uświecanej i prze-

PRZEZ ZAKOPCONE SZKIELKA :: :: ::
Skończył się wreszcie niezbyt długi, ale zato ciężki, kryzysowy tegoroczny karnawał, zakończony nie tyle szumnie, co hałasliwie, wielkim ulicznym bałaganem — publiczną maskaradą na deptaku w Alejach.

Owe maskarady z roku na rok cieszą się coraz większym powodzeniem. Mózg dlatego, że ci i owi podrastający bezrobotni, którzy jeszcze zapomagają nie pobierają, a zatem nie posiadają środków na zdobywie jakiejś takiej odpowiednio wygładzającej garderoby — w ostateki okrywają się w dziurawe prześcieradła lub pożyczone chałaty i wylegają tłumnie na defiladę w Aleje. Takie dreptanie w zgłębieniu i tłoku posiada widocznie swoisty urok dla ostatekowych „przebiezańców” — ma ją zapewne złudzenie, że przynajmniej raz do roku koncentrują na swych osobach uwagę szerszej publiczności. Jakże bo niewiele mają innych radości życia po nad to krótkotrwałe złudzenie!

Dlatego też wybaczam wszystkim „maskaradowiczom” potracanie w tłoku i deptanie po nogach, nieludzkie wycie i dzikie koncepty z zaczepianiem przechodniów — niech im te luzne ostatekowe wieczory wyjdą na zdrowie!... Niech żaden z nich nie zachoruje na zapalenie płuc, przewietrzony znakomicie przy kilkunastopiętynowym mrozie.

Bardzo miłą ostatekową niespodzianką uczynili nam pp. masarze, którzy, powodowani szlachetnym odruchem serca i wyrozumiałą instrukcją Komisji cennikowej, obniżyli ceny na szynkę, salceson,

Komisarz Litwinow podtrzymuje sojusznika

pod płaszczykiem nierealnych propozycji całkowitego rozbrojenia.

Genewa. — Na konferencji rozbrojeniowej pierwszy przemawiał wczoraj — przedstawiciel Belgii, minister Hymans. Przyjął on projekt konwencji za platformę do dyskusji. Poparł również propozycję francuską. Wykazując ściśle związek bezpieczeństwa z rozbrojeniem min. Hymans dowodził, że nie można żądać od narodów, aby zrezygowały z możliwości obrony, gdy nie znajdują równowartości gwarancji w politycznej i prawnej organizacji pokoju.

Dotychczasowy stan prawny jest pod tym względem niewystarczający. Postanowieniem międzynarodowym w tej dziedzinie brak siły wykonawczej i sankcji wobec napastnika. Dlatego też z największą życzliwością Belgia przyime każdą propozycję, która będzie dążyć do zmocnienia autorytetu Ligi Narodów. Rozbrojenie materialne zależy od uprzedniego rozbrojenia moralnego, gdyż organizacja pokoju jest przedwzrostkiem wielką operacją natury psychologicznej.

Wystąpienie Litwinowa.
Z kolei przemawiał kom. Litwinow. — Mowa była oczekiwana z dużym zaciekawieniem. Mowa Litwinowa miała pozory rzeczowości. Myślą przewodnią by-

ła teza sowiecka o całkowitem, natychmiastowym i powszechnym rozbrojeniu. Litwinow mówił, że rząd sowiecki od pierwszej chwili swego istnienia popierał wojnę, jako narzędzie polityki i — zdaniem mówcy — nigdy nie widział potrzeby utrzymywania jakiegokolwiek siły zbrojnej. Oddawna też proponował całkowite rozbrojenie, jako jedyny sposób uniemożliwienia wojny. Następnie mówca wykazał niepowodzenia dotychczasowych wysiłków w dziedzinie organizacji pokoju.

„Ograniczenie zbrojeń nie pomoże zapobieżeniu wojny” — oto pierwsza sowiecka teza, „bezpieczeństwo przeciw wojnie” — oto druga. Tem ujęciem Sowiety różnią się od innych delegacji. P. Litwinow starał się wykazać, że Sowiety uważają za swój obowiązek uniemożliwić każdą wojnę. Rząd sowiecki nie widzi możliwości złożenia troski o swoje bezpieczeństwo oraz oddania części wojska organizacji międzynarodowej, której większość składa się z państw nastawionych antysowiecko.

Delegacja sowiecka więc nie widzi innego wyjścia, celem zapewnienia bezpieczeństwa wszystkim państw, jak tylko

mortadłę i inne wiewprzowe delacje. Niechże i biedny ludek spróbuje kawalek kiszi w ostateki, bowiem pościć przez karnawał i pościć będzie jeszcze przez szereg tygodni, a niekiedy nawet do końca kryzysu t.j. mniej więcej aż do tej chwili, gdy się w popiół obróca, z którego powstał.

Prawda, że w jatkach i sklepach rzeźni cnych, gdy skrupulatne klientki żądają mięsa bez kości lub poledwicy po cenie, ustanowionej przez Komisję cennikową, to właściciele jatek odsyłają gromadnie zbył wymagalną klientelę do p. Nirenberga, który, jak wiadomo, chociaż jest wybitnym rzeczoznawcą w sprawach mięsnych, ale, niestety, własnej jatki nie posiada. Jednakże szynka faktycznie stała. Sam się o tem przekonałem, placąc zamiast 42 grosze tylko groszy 40 za 10 deka.

Niewypowiedzianą miłą niespodzianką ostatekową sprawiła szerszej publiczności cukiernia „Ziemiańska”, urządzając w ostatnią niedzielę „dzień reklamowy”. Pączki i ciastka w tym dniu sprzedawane były po 10 gr. sztuka w sztukę. Rano i w południe tłok był w zakładzie, niczem w taniej kuchni dla bezrobotnych. Do godz. 2-jej po południu cały zapas ciastek w ilości 4000 sztuk był już wyczerpany.

Gdyby za chlubnym przykładem cukierni „Ziemiańskiej” poszły inne cukiernie i ciastkarnie, ogłaszając co tydzień reklamową wyprzedaż słodkiego towaru — mielibyśmy bardzo tanie ciastka w Częstochowie.

Do tanich ciastek przydałaby się również odpowiednia obniżka cen na kawę i herbatę. Przecież 40 groszy za kilka ty-

zeczek czarnej kawy lub szklancek herbaty — to stanowczo za drogo!

Pod tym względem pp. cukiernicy powinni wziąć chwalebny przykład z różnych bufetów, które na zabawach tanecznych posiadały w tym roku cennik bardzo umiarkowany. Podczas ostatekowej zabawy urzędników komunalnych w sali Rady miejskiej herbatą kosztowała tylko 30 gr., ciastko 20 gr., wódka, sładzik i kanapki także bardzo tanie. Dlatego też brać urzędnicza bawiła się w ysmienicie, do czego w dużej mierze przyczynił się także i nader uczynny wadzirej.

Byłem świadkiem kapitalnej sceny, jak grono tancerek otoczyło znanego w naszym mieście lekarza (specjalność — choroby kobiece), domagając się baloniki. Wadzirej werbałował coraz nowe klientki i sam wydmuchiwał obryzmie balony aby handel szedł. A pan doktor płacił!...

— Panie doktorze! — wtrąciłem uwagę: — przecież mamy kryzys, nadwyrężył pan zbytnio swój fundusz dyspozycyjny, pragnąc wszystkie pacjentki zaopatrzyć w balony!...

— To nic, dmuchaj pan jeszcze jeden balonik — dysponuje czerwonemu od Wyśilkę wadzirejowi, a nachylając się do mnie szepnął:

— Jak on dostanie rozedył płuc od tego dmuchania, to przy pierwszej wiedzicie ściągnę z powrotem swoje złotówki!... Dobrze jednak, że ów krytyczno-kryzysowy karnawał już się skończył. Post wylki bardziej liczyć do przeżytych czasów. Teraz ludziska drepczą „rumbe”, żeby rozgrzać zdrtwiałe od zimna nogi, a wewnątrz rozgrzewają się przy czytaniu komunikatów z placu boju na Da-

przez ogólne i całkowite rozbrojenie.

Nie znaczy to, że Z. S. R. R. zaprzecza użyteczności i znaczeniu także i innych środków zabezpieczenia pokoju. Rząd sowiecki zawarł szereg dwustronnych traktatów o nieagresji, których doniosłość, zdaniem p. Litwinowa, jest o wiele większa, aniżeli traktatów wielostronnych i ogólnych.

W tem miejscu, czyniąc wyraźnie aluzję do Francji i Polski, Litwinow wyraził niezadowolnienie, że były takie wypadki, iż tekst paktu został ustalony, nawet parafowany, a podpisanie go odłożono. Następnie p. Litwinow przypomniał, że delegacja sowiecka 4 lata temu przedłożyła własny projekt rozbrojenia, lecz projekt ten odrzucono. Niemniej jednak obecnie delegacja Z. S. R. R. jest gotowa przedyskutować każdą propozycję, dążącą do ograniczenia zbrojeń.

Opracowany projekt konwencji Sowietów odrzuca, przedłożą natomiast swój własny. Delegacja sowiecka będzie podtrzymywała tezę równości praw i równości bezpieczeństwa dla wszystkich u-

lekiem Wschodzie. Chinięcy dzielnie bronią Szanghaju! Zacięte walki może nie prędko się skończą, tem więcej, że rząd chiński rozporządza dość znacznym zapasem broni i amunicji.

Sami przemysłowcy japońscy dostarczyli Chinom w ostatnim roku zgórą za pół milijarda funtów szterlingów materiału wojennego. Mam wrażenie, że cała ta awantura zaaranżowana została głównie przez japońskich dostawców amunicji, którzy nie chcą stracić tak poważnego odbiorcy, jak Chiny, postarali się o to, aby dostarczone zapasy amunicji były jak najsolidniej zużyte.

Konferencja rozbrojeniowa w Genewie czyni co może, aby doprowadzić do ograniczenia zbrojeń, ale naogół bierza górę koncepcja — najpierw bezpieczeństwo, potem rozbrojenie. Każdy zaś naród inaczej sobie przedstawia sprawę bezpieczeństwa i rozbrojenia.

Niemcy gotowi nawet rozbroić się kompletely, jak otrzymają Pomorze i korytarz gdański, Litwa będzie zawodolona dopiero wtenczas, jak odzyska Wilno i zagospodaruje się na dobre w Kłajpedzie. Tak więc droga do rozbrojenia wiedzie po bardzo niebezpiecznych szlakach. Jestem gotów przypuszczać, że prędzej doczekamy się końca kryzysu, niż początku poważnej akcji rozbrojeniowej.

Obym był złym prorokiem! Narazie jednak nic nam nie pozostaje innego, wobec wypadków na Dalekim Wschodzie i konferencji na bliskim Zachodzie, jak tylko uzbroić się w cierpliwość i czekać, co z tego galimatiasu wojenno-kryzysowego wyniknie.

Kino-Teatr „NOWOŚCI”
 Najpotężniejsze arcydzieło Fozal
ROK 1980
MAŁŻEŃSTWA PRZYSZŁOŚCI
 MŁOŚĆ!!! MŁODOCIEŃ!!! TANEC!!!
 John Garrick, Frank Albertson i inni
 Nad program Tygodnia k. Otwierający Fozal z p. r. i. s. w. i. a.
 Ceny miejsc od 50 gr. Szcz. w st. Pocz. o 5 p. p.
 UWAGA!
 W niedzielę 14 b. m. o godz. 12 w poł.
OBŁAWA W PARYŻU
 z Albertem Frajzom
 Wszystkie miejsca 50 gr. Lota 1 zł

Steroryzowany gabinet ministrów

Bezrobotni opanowali pałac rządowy. Pod groźbą śmierci premier podpisał podwyżkę zapomóg.

Nowy Jork. — W mieście St. Johns, stolicy Nowej Fundlandji, działy się wczoraj wstrząsające sceny. Stolica przez kilka godzin była opanowana przez bezrobotnych, którzy rabowali magazyny żywnościowe.

Zaczęło się od wysłania delegatów do premiera rządu, Ryszarda Squires'a, który przyjął ich przychylnie, lecz oświadczył, że wobec beznadziejnego stanu kas ministerstwa skarbu, nie może narazie udzielić żadnej podwyżki wypłacanych zapomóg. Delegaci wrócili do lokalu Związków zawodowych, gdzie odbywało się zebranie.

Oświadczenie premiera nie spotkało się z uznaniem bezrobotnych. Tłum złożony z 3 tysięcy osób, ruszył na pałac rady ministrów i, po krótkiej walce z policją, wdarł się do gmachu. Ministrowie ratowali się ucieczką przez tylne wyjście. Po opuszczeniu pałacu, zebrał się w gmachu sądu okręgowego, gdzie przystąpił do obrad.

Tymczasem bezrobotni, po zdemolowaniu pałacu rządowego, ruszyli na sąd okręgowy, który również udało im się

Kino-Teatr „MUZA”
 Dzisiaj i dni następnych. Uroczą komedię ameryk.
AWANTURA ARABSKA
 W rol. gł. Mary Astor, William Boyd, Louisa Volheim i inni
 Szczegóły w afisz. Pocz. o 5 pp. Wejście od 50 gr.

Modły Ojca św.

o pokój powszechny.

Rzym. — Papież Pius XI udał się w piątek przed południem, witany entuzjastycznie przez tysiączne tłumy do kościoła św. Piotra, by wysłuchać Mszy św., celebrowanej przez mianowanego przez siebie pierwszego po wstąpieniu na stolicę Piotrową kardynała Locatello, z okazji rocznicy koronacji.

Po przybraniu się w szaty pontyfikalne i tiarę w kaplicy św. Sebastjana wstąpił Papież na sedło i udał się w orszaku do kaplicy Piety w bazylice.

W chwili ukazania się Papieża, rozległy się dźwięki hymnu papieskiego ze srebrnych trąb, a tłumy wiernych wznosiły okrzyki „Niech żyje!”

Pochód zatrzymał się na chwilę przed kaplicą chórową. Papież zstąpił z tronu na sedło i udał się do kaplicy chórowej na krótką adorację Najświętszego Sakramentu. Po modlitwie ustawił się orszak papieski na nowo i papieża przeniesiono między szpalerni szwajcarów — do ołtarza katedry, gdzie wysłuchał z tronu nabożeństwa. Po mszy św. udał się Papież w uroczystym pochodzie do wielkiego ołtarza.

Tutaj otoczony przez kardynałów, wzwiał wiernych całego świata do połączenia się z nim w modlitwie, wznoszonej do Wszechmocnego w chwili niebezpieczeństw i trudów, czekających ludzkości, w modlitwie o pokój powszechny. Modły Ojca św. o pokój, jak również całe nabożeństwo w bazylice św. Piotra były transmitowane przez wszystkie rozgłosnie radiowe w Polsce.

Następnie Papież odmówił modlitwy liturgiczne i udzielił wiernym błogosławieństwa apostołskiego, poczem wśród entuzjazmu tłumów powrócił do pałacu.

Narady nad budżetem w Sejmie

Przemówienie ministra skarbu Jana Piłsudskiego.

Warszawa. — W dalszej dyskusji nad budżetem min. skarbu, po przemówieniu posłów Rybarskiego (KL. Nar.), Zaremby (PPS), Czernichowskiego (BB) i Münzberga (BB) zabrał głos min. skarbu Jan Piłsudski:

Budżet na styczeń b. r. został — jak wiadomo — zamknięty deficytem 27 milionów złotych.

Deficyt ten nie powstał wskutek zmniejszonych wpływów i danin i monopolu, ale dlatego, że niedopisały wpłaty z lasów państwowych i tangenty śląskiej. Lasy wpłaciły dotychczas za te 10 miesięcy prawie połowę tego, co było przewidziane, a to z powodu niskich cen drewna. Sprawę tangenty śląskiej poruszył już p. Piechulak, który uważa, że fundusze Śląska na to nie pozwalają, a żeby prelimitowano 20 milionów, gdyż nawet 15 milionów byłoby nierealne.

Minister sądzi, że Śląsk powinien dostosować swoją gospodarkę w ten sposób, aby jednak mógł dokładać na cele ogólnopństwowe. Przecież dla ratowania eksportu węgla, który idzie z Śląska, rząd utworzył t. zw. fundusz wyrównawczy kosztem innych zagłębi jedynie po to, a żeby utrzymać pracę na G. Śląsku.

Jeżeli chodzi o ogólny budżet to największy jest spadek cel, które obniżyły się w tych 10 miesiącach o 54 procent. Jest to wynikiem polityki ogólno-swiatowej.

Co się tyczy monopolu spirytusowego to rząd prowadzi tylko politykę fiskalną, a nie chodzi mu o rozpijanie ludności.

Minister rekapitułuje następnie akcję woj. Lamota na rzecz miast pomorskich na podstawie nowych danych. Otóż B. G. K. na podstawie uchwały Rady nadzorczej, przez ówczesnego ministra skarbu postanowił przekazać 500.000 zł., a potem 470.000 zł. na pokrycie różnicy w odsetkach od kredytu udzielonego przez bank na teren Pomorza. Na skutek późniejszego wniosku wojewody przez B. G. K. przyznano 350.000 zł. spółdzielni wydawniczej w Toruniu. Za te pieniądze od kupiono drukarnię od Izby rolniczej, która znalazła się w trudnej sytuacji. B. wojewoda Lamot ustępując, przekazał prawo do dysponowania tą sumą ewentualnemu jego następcy wojewodzie.

Pos. Rybarski: Sąd odmówił.

Min. Piłsudski: Chodzi o to, że p. Lamot nie rozporządzał tem, jako osoba prywatna, lecz jako wojewoda.

Pos. Rymar: Dlaczego nie B. G. K.?

Min. Piłsudski: Dlatego, że już w uchwałę Rady nadzorczej banku było powiedziane, że może być udzielona pożyczka w tych wypadkach, w których B. G. K. sam nie może tego uczynić.

Czy pan przez Gorecki nie został może wprowadzony w błąd przez p. wojewodę, tego stwierdzić nie mogę, bo nie jest to w moim resorcie. Zwrócić się do min. spraw wewn., który obiecał wezwać p. Lamota dla wyjaśnienia tej sprawy.

Koncząc swe przemówienie, minister stwierdza kategorycznie, że cały rząd

stoi na stanowisku stałości waluty, gdyż jest to zagadnienie najważniejsze i dlatego przywiązuje taką wagę do systemu utrzymania równowagi budżetowej w ramach tego pokrycia, jak również do budżetu miesięcznego. Prosimy Izbę o przyjęcie budżetu. (Huczne oklaski).

Po końcowym przemówieniu referenta budżetu min. skarbu, zabiera głos generalny referent pos. Miedzinski, który odpowiada na te wywoły, który dotychczas pozostały jeszcze bez odpowiedzi.

Pos. Arciszewski — wywodzi mówca — twierdzi, że pod względem zbrojeni, a zwłaszcza lotnictwa, jesteśmy w tyle za innymi państwami. Jeśli jednak zestawimy wydatki nasze i innych państw, to się okaże, że rzecz nie wygląda tak bardzo czarno. Pos. Arciszewski wytykał także, że nie dobrze wyglądamy, jeśli chodzi o wyuczony lotnicze i o popisy zewnętrzne. My tego nie robimy, bo jest to rzecz niesłychanie kosztowna. Raid gen. Balbo z Afryki do Ameryki Południowej kosztował 5 milionów złotych.

Stworzyliśmy natomiast własny przemysł lotniczy i umieźliliśmy się w zupełności od zagranicy.

Następnie mówca opiera zarzut ptk. Arciszewskiego o rzekome niewykorzystanie memorjału mjr. Kubali, oświadcza, że zna osobie mjr. Kubalę i na tej podstawie wyraża wątpliwość co do istoty zarzutów tego starego lotnika.

Dalej mówca oświadcza, że w swoim czasie ptk. Rayski zwrócił się z prośbą do gen. Konarskiego o ujęcie zarzutów Kubali przez prokuraturę na piśmie i wszczęcie dochodzeń. Zarzuty te ujęte przez prokuraturę są przedmiotem badań specjalnej komisji, w skład której wchodzi m. in. dwóch generałów oraz wybitni specjaliści. Śledztwo prowadzone przez tę komisję jest może już na ukończeniu, a dotąd ani jeden z zarzutów mjr. Kubali nie został potwierdzony.

Wkońcu mówca prostuje cyfrę emerytów lotników podaną przez posła Arciszewskiego. Nie wynosi ona 7.000 lecz 5.400, a przeniesienie na emeryturę przeprowadzono w celu odmłodzenia lotniczego korpusu oficerskiego.

W głosowaniu przyjęto bez zmian preliminarz budżetu i ustawę skarbową w drugim czytaniu.

NA POMOC CHINOM.

London. — Australijski lotnik Kingsford Smith otrzymał propozycję objęcia stanowiska naczelnego dowódcy lotnictwa chińskiego. Podobna grupa lotników Australji zamierza utworzyć eskadrę pomocy Chinom.

Władze Australji nie będą stawiały przeszkód temu projektowi.

PROPAGANDA SOWIECKA WE FRANCJI.

Paryż. — Propaganda sowiecka we Francji zaczyna teraz przechodzić na otwarte tory. Oto ukazał się numer pierwszy popularnego czasopisma w języku francuskim, zatytułowanego „Le Plan Quinquennal de L'Urss”, którego abonament roczny wynosi 12 franków, czyli 4 złote. Treść artykułów obliczona jest na omanienie naiwnych czytelników francuskich, którym opowiada się niestworzone cuda o produkcji sowieckiej, przekraczającej już produkcję Anglii, Francji i Ameryki i o bogactwie państwa sowieckiego.

HANDEL ZAGRANICZNY ANGLJI.

London. — Statystyka angielskiego handlu zagranicznego za styczeń wykazuje zmniejszenie importu o piętnaście, eksportu zaś o milion i ćwierć funtów w porównaniu z grudniem.

KRWAWA UTAARCZKI W BERLINIE.

Berlin. — W poszczególnych dzielnicach Berlina doszło wczoraj do krwawych starć między hitlerowcami i komunistami. Trzydzięści osób jest rannych. W dzielnicy północnej wywiązała się między komunistami i narodowymi socjalistami krwawa walka, w czasie której 4 osoby były ciężko ranione, zaś 8 Izej. Aresztowano szereg demonstrantów. Nastrój w mieście podniecony.

czestników konferencji.

Rosja oświadcza, że jest gotowa przeprowadzić swoje rozbrojenie w tym samym stopniu i z tą samą szybkością, z jaką dokonają tego inne mocarstwa, a szczególnie jej sąsiedzi. Z. S. R. R. — według zapewnień p. Litwinowa — nie dąży ani do powiększenia swego terytorjum, ani do mieszania się w sprawy wewnętrzne innych państw. Nie ma więc rzekomo potrzeby utrzymywania ani wojaka, ani floty, ani lotnictwa. Jednakowoż rząd sowiecki ma pewność, że nie stanie się przedmiotem napaści, póki inne kraje nie zrękną się zbrojeń.

Ponadto Litwinow oświadczył, że delegacja sowiecka stoi na stanowisku równości członków konferencji oraz jednokowego bezpieczeństwa dla wszystkich, (wyraźne poparcie stanowiska Niemiec).

Na zakończenie Litwinow stwierdził, że Rosja jest ze wszystkich państw najbardziej zagrożona (?).

Wypadki na Dalekim Wschodzie wywołały wielki niepokój w Rosji, mimo to jednak Sowiety gotowe są rozbroić się znacznie szybciej, niż sąsiedzi Rosji.

Demagogiczna pochwała na rzecz rozbrojenia integralnego i zupełnego zakończył swe przemówienie Litwinow, podkreślając fakt, że przemawia na konferencji w imieniu państwa, zamieszkałego przez 160 milionów ludności.

Oceniając mowę Litwinowa, trzeba stwierdzić, że Litwinow nie zrezygnował z demagogii rozbrojeniowej, ale z drugiej strony zapowiedział gotowość współpracy na podstawie innych projektów, niż sowieckie. To skłaniać może do przypuszczenia, że Rosja nie jest specjalnie nastawiona na rozbiście konferencji rozbrojeniowej.

Poza Litwinowem i Hymansem (Belgia), który wyraźnie bronił polsko-francuskiej tezy rozbrojeniowej, podkreślając m. in. konieczność rozbrojenia moralnego, przemawiał jeszcze delegat szwedzki Ramel.

TELEGRAMY

WALKI W SZANGHAJU.

London. — Sytuacja w Szanghaju nie ulega zmianie. Wczoraj o świcie artylerja japońska wznowiła bombardowanie fortu Wusung.

Walki piechoty toczą się na lewym brzegu Jang-Tse, w odległości 20 kilometrów od miasta.

PROTEST ANGLJI W SPRAWIE KŁAJPEDY.

Ryga. — Pogłoski o demonstracjach i przewrocie oczekiwany w Kłajpedzie, zaniepokoiły koła dyplomatyczne Rygi. Posłowie amerykański i angielski, akredytowani przy rządzie kowieńskim z siedzibą w Rydze, udali się niezwłocznie do Kowna i odbyli konferencję przed wyjazdem Zauniusa do Genewy.

Pos. angielski w imieniu swego rządu przyłączył się do protestu posła niemieckiego z powodu postępowania gubernatora Merksa z prezesem dyrektoratu Boetcherem.

PRAWO WYBORCZE KOBIEC WE FRANCJI.

Paryż. — Komisja prawa wyborczego Izby deputowanych przyjęła projekt nadania kobietom prawa wyborczego do parlamentu. Opozycjoni członkowie komisji na znak protestu stanowili wystąpić z komisji.

PRZED WYBORAMI W NIEMCZECH.

Berlin. — Na listę komitetu bezparteynego, propagującego kandydaturę Hindenburga, wpisało się dotychczas 1.450.000 osób.

KINO „PANORAMA”
 Poranek! W niedzielę 14 lutego o 12.30 w poł.
POWRÓT Z NIEWOLI
 z DITĄ PARLO I L. HANSONEM
 Wszystkie miejsca 30 groszy. Balkon 50 groszy.

W DNIU 21-GO LUTEGO 1932 ROKU, W NIEDZIELE, O GODZINIE 5-TEJ PO POL.
STRONNICWO NARODOWE W CZĘSTOCHOWIE
 URZADZA W SALI STRAŻY OGNIOWEJ
KONFERENCYJNE ZEBRANIE
 NA KTÓREM BĘDZIE OŚWIETLONE
 OBECNE POŁOŻENIE FINANSOWO-GOSPODARCZE I POLITYCZNE KRAJU.
 PRZEMAWIAĆ BĘDZIE: **POSEŁ SEWERYN-KSIĄŻE CZETWERTYŃSKI**
 BYŁY WICEMARSZAŁEK SEJMU.
 Wstęp dla członków i sympatyków Stronництва Narodowego za okazaniem imiennej karty wstępu. Po karcie wstępu należy zwracać się do lokalu Stronництва Narodowego przy ul. Najśw. Marii Panny № 37, II p., w godz. od 11 — 1 i od 6 — 8.

DŹWIĘKOWY TEATR „ODEON”
 Dzia i dni następnym.
Nowe Dźwiękowe wydanie!
 Najpełniejszego arcydzieła wszystkich czasów
 Nieśmiertelny film nad filmem!

QUO VADIS
 W roli NERONA BRIT. JANNINGS i inne najwybit-
 niejze sily!

Wojscie dla mlodzięz dozwolone! Ceny miejsce od
 1 zł. Przedstawienia rozpoczyna się w niedziele i świę-
 ta o 8, w soboty o 4, a w pozostałe dni o 3 p. p.
 Ostatni seans o 9.30 wieczorem.

W niedziele 14 o 12 w poł.
 Dane będzie ostatnie, dziennie przedstawie-
 nie wielkiego, rewelacyjnego filmu

Faworyta Maharadży
 Sensacyjel. Frajująca trafci! Film jakiego jeszcze nie był!
 NAD PROGRAM:
 Piętno Muzykaem oraz Tygryski Dźwiękowe Foxa.
 Krzesła parterowe na dzienne seansy 1-10 k o 50
 groszy. Miejsca w loży 1 złoty.

ki, T. Puchalska, E. Ferówna, Z. Sokołowska, E. Rewski i Tamara, obraz balet — 6 girls. Na pierwszy ogień pójdzie wielka rewja w 20-tu obrazach p. t. „Rumba... Rumba...”. Codziennie dwa przedstawienia rewji: o godz. 7 m. 15 i o 9 m. 15 wieczorem.

Zapowiedziane przedstawienia rewji tak ze względu na znane nazwiska artystów, jak i obfity program najnowszych piosenek, wesołych skeczów, tańca i t. p. wzbudziły zrozumiałe zainteresowanie i niewątpliwie gromadzić będą tłumną publiczność przez długi szereg wieczorów.

— **Z kroniki towarzyskiej.** W dn. 30 stycznia r. b. w kościele św. Zygmunta od był się obrzęd zaślubin pomiędzy p. J. dwigą Łaszczyską a p. inż. Stefanem Bialkowskim.

— **Zatrudnienie 1.120-tu bezrobotnych na terenie całej Polski.** W wyniku szeregu konferencji, odbytych przez inspektorów pracy z właścicielami przedsiębiorstw na terenie całej Polski, w okresie od 27 stycznia do 3 lutego r. b., udało się zatrudnić, dzięki ograniczeniu pracy w godzinach nadliczbowych i zmniejszeniu ilości godzin pracy, 1.120 osób w różnych przedsiębiorstwach. — Ponadto drogą przejścia na pracę 3 zmian po 2 dni w tygodniu, powstrzymano redukcję około 350 osób.

— **Wzrost bezrobocia o 6.730 osób w ciągu tygodnia.** Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, liczba bezrobotnych, zarejestrowanych na terenie całej Polski w dniu 6 b. m., wynosiła 332.512 osób. W porównaniu ze stanem z poprzedniego tygodnia, bezrobocie wykazuje wzrost o 6.730 osób.

Liczba bezrobotnych w Warszawie wynosiła w dniu 6 b. m. — 20.799 osób, co stanowi wzrost w ciągu tygodnia o 453 osoby.

Chleb dla bezrobotnych
 Po 1 kg. chleba białego tygodniowo wydawać będzie Komitet bezpłatnie.

Na murach miasta ukazało się ogłoszenie Powiatowego Komitetu dla spraw bezrobocia w Częstochowie, który powiada miasto ogół bezrobotnych, że począwszy od dnia 16-go lutego Komitet wydawać będzie bezrobotnym, korzystającym z aktoży zapomogowej, po 1 kilogramie chleba białego tygodniowo na osobę.

Bezrobotni, zaopatrzeni w specjalne kuponiki otrzymywać będą należne im racje chlebowe trzy razy w tygodniu t. j. w wtorki, czwartki i soboty — za okazaniem imiennej karty żywnościowej w najbliższych filjach sklepów „Jedności”. Wydawanie chleba odbywać się będzie dla poszczególnych rejonów w następujących filjach:

Rejon I — sklep „Jedności” Nr. 40 w Rakowie, rejon II — ul. Narutowicza 110, rejon III — Stary Stradom, rejon IV i V — ul. Kościuszką 58/60, rejon VI — ul. św. Barbary 12-a, rejon VII — Rynek Wieluński 10, rejon VIII — ul. Kościuszką 37, rejon IX — ul. Warszawska 33, rejon X — ul. Kościuszką 8, rejon XI — ul. Mirowska 13, rejon XII — ul. Narutowicza 27, rejon XIII — ul. Hija Jedności Nr. 9 w Wyczepach Dolnych.

— **Zebranie konferencyjne Str. Narodowego w sali Straży.** Dzisiaj, w niedzielę, o godz. 5-ej po poł. w sali Straży Ogniowej odbędzie się zebranie konferencyjne, urządzone staraniem Stronnictwa Narodowego. Na zebraniu tem oświetlone zostanie obecne położenie finansowo-gospodarcze i polityczne kraju, przemawiać zaś będzie poseł Seweryn książę Czerwylński, b. wicemarszałek Sejmu.

Wstęp dla członków i sympatyków

Str. Narodowego za okazaniem imiennej karty wstępu, po które zgłaszać się należy do lokalu Stronnictwa przy ul. Najsw. Marij Panny 37, II p., w godz. od 11—1 i od 6—8.

— **Zebranie abonentów prądu elektrycznego.** Dzisiaj, w niedzielę, o godz. 12 w poł. w lokalu Tow. Rzemieślniczego (I Aleja 9) odbędzie się ogólne zebranie abonentów prądu elektrycznego, zwołane przez Zarząd Zrzeszenia abonentów.

— **Kurs obrony przeciwgazowej dla kolejarzy.** Dnia 15 lutego o godz. 17-ej rozpocznie się w sali szkolenia oddziału drogowego (Aleja Wolności 21) bezpłatny kurs obrony przeciwgazowej dla rodzin pracowników kolejowych.

Zapisy przyjmują Zarządy Kół Kolejowych L. O. P. Kurs prowadzić będzie instruktorka p. Zofia Brykańska.

— **„Czar i piękno muzyki polskiej”.** Dzisiaj, w niedzielę, o godz. 12-ej w poł. w sali I Gimnazjum państw. znany muzykolog, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr. Józef Reiss, wygłosi odczyt na temat: „Czar i piękno muzyki polskiej”. Odczyt urządzony jest staraniem miejscowego Koła Tow. Nauczycieli Szkół Sr. i Wyzsz. — Bilety przy wejściu w cenie 1 zł., dla młodzieży szkolnej — 40 gr.

— **Próby chóru „Lutni”.** Ze względu na zbliżający się termin koncertu „Lutni” Zarząd tejez prosi członków chóru o pilne uczeszczenie na próby, które odbywają się we wtorki i piątki każdego tygodnia.

— **Zadekowanie wielkiego pieca w Hucie Raków.** W dniu wczorajszym został zadekowany wielki piec w Hucie Raków, z tem jednak, że może być w każdej chwili uruchomiony z powrotem. Zatrzymanie pieca nastąpiło wskutek braku zamówień. Oddział wielkiego pieca zatrudnia około 250 robotników.

Niniejszem mamy zaszczyt podać do wiadomości, że został otwarty

SPÓŁDZIELCZY BANK

„KREDYT URZĘDNICZY”

Spółdzielnia z ograniczoną odpowiedzialnością
 w Warszawie, przy ulicy Marszałkowskiej 129.

Pożyczki są udzielane wojskowym, urzędnikom państwowym, komunalnym i t. p., na terenie Rzp. Polskiej, w wysokości od 200 do 1500 zł., z oprocentowaniem 11% w stosunku rocznym, na spłaty miesięczne lub kwartalne. Ubiegający się o pożyczkę winien złożyć Zarządowi zgłoszenie na piśmie. Na żądanie przesyła się Statut i Regulamin Pożyczkowy — za zwrotem 75 gr. tytułem kosztów i porta. Wszelkich informacji udziela Zarząd Banku.

Teatr Miejski „KAMERALNY” — dyr. J. Otrebski i A. Piekarski
 INAUGURACYJNE PRZEDSTAWIENIE! OTWARCIE WIELKIEJ REWJI p. t. „BOMBA”

W poniedziałek 15 lutego i dni następnym Warszawski kabaret komików, prezentuje wielki program humoru p. t.

RUMBA... RUMBA...

przeгляд najnowszych przebojów stolicy. Wielka rewja w 2-ch częściach 20 obrazach. W wyk. czołowych artystów teatrów „Morskie Oko” i „Qui pro Quo” w Warszawie!

Na czele zespołu:

ROMUALD GIERASIEŃSKI
 król humoru, najpopularniejszy komik polski

JERZY WELIN art. teatru „Morskie Oko” znakomity piosenkarz groteskowy
Muszia Zelska art. teatru „Morskie Oko” świetna pioseniarka, **Aleksander Suchocki** art. teatru „Morskie Oko” polski Chevalier, **Talisa Puchalska** primadonna operetki **Krakowskiej**, **Ewa Ferówna** art. teatru „Morskie Oko” świetna pioseniarka, **Zygmunt Rojllano** lancerz teatru „Morskie Oko” — i scen zagranicznych, **Zula Sokołowska** świetna art. kontjedjowa, **Edward Rewski** art. teatru „Ananas” — świetny komik, **Tamara tancerka** teatru „Qui pro Quo, oraz zespół taneczny **Bomba Girls**

Codziennie dwa przedstawienia o 7.15 i 9.15 wiecz.
 w niedziele i święta o 3 pp., 5 pp., i 7.15 wieczorem.

Abonamenty ważne z dopłat. Mimo wielkich kosztów ceny miejsce nie są zbyt wygórowane od 1 zł. do 5 zł., na popołudniowe zniżki. Nowe dekoracje i światła wspaniale.
 Dyrekcja artystyczna: Jerzy Welin. Impresario: Eng. Boleki, Warszawa.

żeby niezależnie od składanych ofiar w gotówce, których, mówiąc nawiasem, na całkowiłepokrycie zapotrzebowania dla kuchni nie starcza, zabierano w każdym domu suchą prowizję w postaci: kartofli, kaszy, maki, grochu i t. p. artykułów spożywczych.

Powyzsza zbiórke proponuje urządzić w ten sposób, że każda gospodyni domu, wydziałając potrzebne prowianty na obiad, odsypie każdego poszczególnego gatunku po lyżce, czy nawet pół, do specjalnie na ten cel przygotowanych woreczków i każdego tygodnia odeśle do urządzonej przy Tow. „Caritas” składnicy.

Mam nadzieję, że poddany projekt zostanie całkowiłep przez częstochowskie p. Gospodynie przyjęty i tym sposobem wydatnio zrealizowany, co da możność egzystencji tak pożytecznym instytucjom, jakimi są wyżej wymienione kuchnie, J. O.

— **Konferencja w sprawie rozszerzenia uprawnień Elektrywni Częstochowskiej.** Towarzystwo belgijskie, prowadzące elekrownie w szeregu miast, a m. in. w Częstochowie, wystąpiło do centralnych władz państwowych o rozszerzenie swego uprawnienia na powiaty: częstochowski, piotrkowski, radomski, włoszczowski i część powiatu rawskiego. W związku z tem wczoraj w sali Sejmiku Powiatowego odbyło się dochodzenie komisyjne w tej sprawie z udziałem kierownika wydziału elektrycznego dyrekcji robót publicznych w Kielcach p. Harasimowicza, oraz starostów i przedstawicieli wydziałów powiatowych zainteresowanych powiatów. Wysłuchane zostały opinie obu stron. Ostateczna decyzja w tej sprawie poweźmie Ministerstwo Robót Publicznych.

— **Koncert uczniowski w sali I Gimnazjum państw.** W sobotę dzisiejszą o godz. 7-iej-wiecz. w sali I-go Gimnazjum państw. odbędzie się koncert popularny orkiestry symfonicznej II-go Gimnazjum państw. pod batutą prof. K. Wopaleńskiego, chórow oraz solistów, urządzony staraniem samopomocy uczniowskiej tegoż Gimnazjum z okazji 10-lecia istnienia.

— **Niewątpliwie koncert ten cieszyć się będzie dużym powodzeniem, gromadząc całą młodzież szkolną.**

— **Z przemjery w teatrze Kameralnym.** W ub. piątek teatr Kameralny wystawił premjere: „Dom warjatów” wesołą farsę, tłumaczoną z angielskiego, w której występuje cała galerja typów z prywatnego domu zdrowia d-ra Cumberlanda. Ów dom zdrowia wiedza pocziwy p. Ciapson ze swym siostrzeńcem, doznając niezwykłych wzruszeń w obcowaniu z różnymi dziwakami, jak np. nieustraszonym podróżnikiem, emerytowanym majorem, zmanierowaną literatką, zbliżowanym artystą dramatycznym i t. p. W akcie trzecim wszyscy pensjonariusze z domu zdrowia zjawiają się kolejno z rewizytą u p. Ciapsona i rozgrywa się cały szereg zabawnych epizodów — w końcu, jak przystało na prawdziwych warjatów, zarcęca się nagle kilka par i na dalsze ich losy zapada kurtyna.

Wykonanie tej nawskroś oryginalnej farsy, dostarczyło publiczności bardzo miłej rozrywki. Rolę Ciapsona z dużym zasobem humoru i scenicznej werwy — kreował p. Orliński. Dzielnie mu w grze partnerowali pp. dyr. Otrebski, Żukowski, Górecka, z powodzeniem debiutująca w roli siostrzenicy p. J... Zabawne po-

ce), p. P. Malca (fortepjan), p. P. Raczynskiego (altówka) i p. Belofa (kontrabas), oraz p. Irena Krawczykowska (deklamacja).

Należy się spodziewać, że ludność katolicka Częstochowy i okolic, pragnąc dać wyraz głębiejczy czci i hołdu dla Najwyższego Dostojnika Kościoła katolickiego w 10-tą rocznicę Jego Koronacji, weźmie jaknajliczniejszy udział w pontyfikalnym nabożeństwie w Katedrze oraz w uroczystej Akademii ku czci Ojcu św. w sali „Panoramy”. Bilety w cenie od 30 gr. do 2 zł. wcześniej nabywać można w sklepie „Gońca Częstoch.” i w aptece p. Włosińskiego pod Jasną Górą, a w dzień Akademii przy kasie od godz. 4 po poł.

— **Zebranie Konferencji Pań.** Zarząd Konferencji Pań Miłosierdzia św. Wincencego i Paulo przy par. św. Rodziny uprzejmie prosi Panie członkinie o przybycie na zebranie w dniu 15 lutego, t. j. w poniedziałek o godz. 5-ej po poł. do małej salki Katedralnej.

— **Akademia Morska w sali Straży Ogniowej.** W niedzielę, dn. 14 b. m., o godz. 4-ej po poł. w sali Straży Ogniowej odbędzie się Akademia Morska, organizowana przez miejscowy Oddział Ligi Morskiej i Kolonialnej.

Protokolar nad Akademią objeł: J.E. ks. Biskup Kubina, prezes Zarządu Gł. Ligi p. generał Dreszer, p. generał Dąbowski, p. starosta Kühn i p. komisarz Mazur.

Program Akademii jest następujący: zagajanie przez prezesa miejsc. Oddziału Ligi dyr. J. Bartoszewskiego, referat morski wygłosi członek Zarządu Gł. Ligi p. generał Stanisław Kwaśniewski, poczem nastąpi część wokalnokoncertowa w wykonaniu: p. Szatkowskiej (deklamacja), p. K. Kurkowskiego (fortepjan), orkiestry 27 p. i chóru „Pochodnia”.

Bilety w cenie od 50 gr. do 3 zł. wcześniej nabywać można w sekretarjacie Ligi, Aleja Wolności 17.

Niewątpliwie dzisiejsza Akademia Morska zgrupowała w pięknie przystrojonej sali Straży nader liczną publiczność z elitą miejscowego społeczeństwa na czele.

— **„Czary Indochin”.** Jak donosiliśmy, przybywa do naszego miasta książę Achilles Murat, potomek w prostej linii słynnego bghatera napoleońskiego, króla Neapolu, wraz z małżonką. Para książęca staraniem Tow. Przyjaciół Francji w Częstochowie przedstawi piękny film „Czary Indochin” z objaśnieniami dziś w niedzielę, o godz. 2-iej pop. w sali kina „Nowości”, Aleja 12. Bilety nabywać można wcześniej w „Gońcu” od 50 groszy.

— **Z teatru Kameralnego.** W sobotę dwa przedstawienia: o godz. 6-iej wiecz. (bilety po 1 zł.) arcywesoła farsa: „Pan naczelnik, to ja!”, o godz. 8-iej min. 30 wiecz. po raz drugi komedia: „Dom warjatów”.

W niedzielę cztery ostatnie przedstawienia: o godz. 12 m. 15 w poł. „Pan naczelnik, to ja!” (bilety po 1 zł.); o godz. 4-iej, 6-iej m. 20 i 8-iej m. 30 wiecz. trzykrotnie wesoła komedia w 3-ach aktach K. Lausa: „Dom warjatów”. Reżyseruje p. B. Orliński, który też wystąpi w popisowej roli Ciapsona na czele całego zespołu.

Niewątpliwie przedstawienia te ściągają liczną publiczność, będą to bowiem ostatnie występy dotychczasowego zespołu, który wyjeżdża na cały miesiąc na gościnne występy w Kaliszu.

W poniedziałek rozpocznie przedstawienia w naszym teatrze warszawski zespół artystów rewjowych p. n. „Bomba”, w skład którego wchodzi: pp. R. Gierasieński, J. Welin, M. Zelska, A. Suchocki,

